

Obamas State of The Union tal 2012

Den 24 januari 2012 höll President Obama sitt tredje traditionsenliga *State of the Union* tal inför en samlad kongress och miljontals amerikaner hemma i TV-soffan. Följande är en kort sammanfattning av vad Presidenten sa av relevans för Tillväxtanalys bevakningsområden.

Rent generellt var det ett tal från en president mitt i en valkampanj. Mycket av talet var ovanligt populistiskt för att komma ifrån Obama, med ett fokus på stärkandet av amerikanska värden, att rika ska betala en skälig skatt, att alla måste få en ”chans” i samhället och att Wall Street och bankerna måste följa samma regelbok som resten av befolkningen. Även om den republikanska motståndarsidan är splittrad så brottas Obama med en svag ekonomi samt en besvikelse över att han inte levererat på fler av sina vallöften. Ingen sittande president har blivit omvald med så höga arbetslöshetssiffror.

Om talet 2011 hade en tyngdpunkt, närmare en tredjedel av taltiden, på det så kallade ’Sputnik moment’ - om behovet av en nysatsning på utbildning och innovation, så var temat för 2012 års tal ekonomin *a blueprint for an economy that’s built to last*.

Planen inkluderar initiativ relevanta för tillverkningsindustrin, inhemsk energi och utbildning, såsom att:

- Förändra skattelagstiftningen, för att främja företag som stannar i landet eller som återlokaliserar. Målet är att vända outsourcing-trenden.
- Skapa en ny enhet som ska stävja orättvis handel från länder som Kina som bryter mot regler i det internationella handelssystemet genom exempelvis illegala subventioner.
- Stärka och förenkla processen för arbetare att vidareutbilda sig. Detta för att möta behovet av kvalificerad arbetskraft från industrin.
- Stärka skolors möjlighet att belöna duktiga lärare och göra sig av med de som inte uppnår tillräckligt goda resultat.
- Uppmuntra delstaterna att kräva att alla studenter ska stanna i high school tills de tar examen eller fyllt 18 år.
- Åtgärda problemet med växande studieskulder. Kongressen bör förhindra att räntan på studielån ökar. Universitet som fortsätter att höja sina studieavgifter kan förvänta sig sänkta bidrag från skattebetalarna.

Datum
2012-01-25

- Genomföra en immigrationsreform som förbättrar möjligheterna för invandrare att bli medborgare.
- Öka stödet och skattelättnaderna till entreprenörer och småföretagare.
- Fortsätta stödet till forskning.
- Ge krigsveteraner stöd till utbildning samt ge skattelättnader till företag som anställer veteraner.
- Öppna upp 75 procent av den federala marken för gas och oljeprospektering.

Energi var generellt ett tema som vid sidan av ekonomin fick ett stort utrymme i talet. Energi nämdes 23 gånger, endast ”jobb” nämdes oftare. Obama prisade USAs boom inom skiffergas och att oljeberoendet är lägre än på 16 år. Naturgasen är en viktig energikälla som kan generera många nya arbetstillfällen men Obama tryckte också på att den måste utvecklas säkert för att inte riskera medborgarnas hälsa eller miljön.

Obama sa vidare att landet inte kan sluta satsa på ren energi även om vissa satsningar gått fel, en tydlig referens till det konkursdrabbade solcells företaget Solyndra. Försvarsmakten kommer att göra en av de största satsningarna på ren energi någonsin. Varken kol eller kärnkraft omnämndes (utom i samband med Iran) men Obama betonade vikten av stark miljölagstiftning.

Upprepade gånger uppmanade Obama kongressen att skicka lagstiftningsförslag inom olika områden. Givet att kongressen är ovanligt partisk och att det är valår får detta ses mer som önsketänkande och ett sätt för Obama att indikera vilka frågor han gärna skulle arbeta vidare med, om kongressen bara samarbetade bättre.

Obama konstaterade att meningsskiljaktigheterna kring klimatfrågan i kongressen var för stora för att kunna komma överens. Han uppmanade därför kongressen att åtminstone skicka lagstiftningsförslag kring ökad energieffektivisering och införandet av *clean energy standards*. Detta var den enda gången i talet då klimatfrågan nämdes. Det kontroversiella beslutet kring oljeledningen Keystone XL från Kanada berördes inte alls.

Lars Friberg